

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 452/2008 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 23 април 2008 година****относно изготвянето и развитието на статистика в областта на образованието и обучението през целия живот****(текст от значение за ЕИП)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 285, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

след като се консултираха с Европейския икономически и социален комитет,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽¹⁾,

като имат предвид, че:

- (1) С резолюция на Съвета от 5 декември 1994 г. относно насърчаването на статистиката за образованието и обучението в Европейския съюз ⁽²⁾ беше отправено искане към Комисията, в тясно сътрудничество с държавите-членки, да ускори развитието на статистиката в областта на образованието и обучението.
- (2) На Европейския съвет, проведен в Брюксел на 22 и 23 март 2005 г., беше постигнато съгласие за подновяване на усилията в рамките на Лисабонската стратегия. В заключенията от него се утвърди, че Европа трябва да обнови из основни своята конкурентоспособност, да увеличи своя потенциал за растеж и производителност и да заздравя социалното сближаване, като постави основния акцент върху познанията, новаторството и оптималното използване на човешкия капитал. Във връзка с това заетостта, гъвкавостта и свободното движение на гражданите са от жизнено значение за Европа.
- (3) За постигането на тези цели европейските системи за образование и обучение трябва да се адаптират към изискванията на обществото на знанието и към необходимостта от повишаване на равнището на образование и подобряване на качеството на заетостта. Статистиката относно образованието, обучението и обучението през целия живот е от най-голяма важност като основа за вземане на политически решения.
- (4) Обучението през целия живот е ключов елемент за развитие и насърчаване на квалифицирана, обучена и адаптираща се работна сила. В заключенията на Председателството

на Европейския съвет от пролетта на 2005 г. бе подчертано, че „човешкият капитал е най-значимият актив на Европа“. Интегрираните насоки за растеж и заетостта, включващи насоките за политиките на държавите-членки относно заетостта, одобрени от Съвета с неговото Решение 2005/600/ЕО ⁽³⁾, целят да допринесат в по-висока степен за Лисабонската стратегия и да определят изчерпателни стратегии за обучение през целия живот.

- (5) Приемането през м. февруари 2001 г. на доклада на Съвета „Цели на образователните системи и системите за обучение“ и приемането през м. февруари 2002 г. на работната програма за 2001—2011 г. относно последващите действия във връзка с този доклад представляват важна стъпка при поемането на ангажмента за модернизиране и подобряване на качеството на образователните системи и системите за обучение в държавите-членки. Показателите и референтните нива на средната успеваемост в Европа („еталони“) са сред инструментите на открития метод на координиране, които са от значение за работната програма „Обучение и образование 2010 г.“ Министрите на образованието направиха решителна крачка през м. май 2003 г., като постигнаха съгласие относно пет европейски еталона, които да бъдат достигнати до 2010 г., като едновременно с това подчертаха, че тези еталони не определят националните цели, нито съдържат препоръки за решенията, които да бъдат взети от националните правителства.
- (6) Съветът прие на 24 май 2005 г. заключенията относно „Новите показатели в областта на образованието и обучението“ ⁽⁴⁾. В тези заключения Съветът прикани Комисията да представи на Съвета стратегии и предложения за разработване на нови показатели в девет специфични области на образованието и обучението и също така подчерта, че разработването на нови показатели следва напълно да зачита отговорността на държавите-членки за организацията на техните образователни системи и следва да не налага неоправдана административна или финансова тежест на организацията и на засегнатите институции, нито следва неизбежно да води до нарастване на броя на показателите, използвани за наблюдение на напредъка.
- (7) Съветът прие също така през м. ноември 2004 г. заключенията относно европейското сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение и се съгласи със становището, че следва да се даде приоритет на европейско равнище на „подобряването на обхвата, точността и надеждността на статистиката на професионалното образование и обучение, за да може да се извърши оценка на постигнатия напредък“.

⁽¹⁾ Становище на Европейския парламент от 25 септември 2007 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и решение на Съвета от 14 февруари 2008 г.

⁽²⁾ ОВ С 374, 30.12.1994 г., стр. 4.

⁽³⁾ ОВ L 205, 6.8.2005 г., стр. 21.

⁽⁴⁾ ОВ С 141, 10.6.2005 г., стр. 7.

- (8) Наличието на съпоставима статистическа информация на равнището на Общността е от съществено значение за развитието на стратегиите в областта на образованието и обучението през целия живот и за проследяване на постигнатия напредък при тяхното изпълнение. Изготвянето на статистическа информация следва да се основава на рамка от свързани концепции и съпоставими данни с оглед създаването на европейска интегрирана статистическа информационна система за образованието, обучението и обучението през целия живот.
- (9) При прилагането на настоящия регламент следва да се вземе предвид понятието „хора в неравностойно положение на пазара на труда“, посочено в Насоките за политиките на държавите-членки относно заетостта.
- (10) Комисията (Евростат) събира данни за професионалното обучение в предприятията в съответствие с Регламент (ЕО) № 1552/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно статистиката, свързана с професионалното обучение в предприятията ⁽¹⁾. Независимо от това е необходима по-широка правна рамка, за да се гарантира устойчивото изготвяне и разработване на статистика относно образованието и обучението през целия живот, която да покрива най-малко всички значими съществуващи и запланивани дейности. Комисията (Евростат) събира от държавите-членки на доброволни начала годишни данни относно образованието посредством съвместна дейност с Института по статистика към Юнеско (ИСЮ) и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), което обикновено е наричано „събиране на данни ЮОЕ“. Комисията (Евростат) също събира данни във връзка с образованието, обучението и обучението през целия живот от други източници на информация за домакинствата като Изследването на работната сила в Общността ⁽²⁾ и Статистиката на Общността за доходите и условията на живот ⁽³⁾, както и от техните *ad hoc* модули.
- (11) Тъй като формулирането и проследяването на политиката в областта на образованието и обучението през целия живот има динамичен характер и се адаптира към развитието на обкръжаващата среда, нормативната уредба на статистиката следва да осигури определена степен на гъвкавост по ограничен и контролиран начин, като вземе предвид тежестта за респондентите и държавите-членки.
- (12) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаването на общи статистически стандарти, позволяващи изготвянето на хармонизирани данни, не може да бъде
- постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре постигната на общностно равнище, Общността може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (13) Изготвянето на специфична статистика на Общността се урежда от правилата, определени в Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета от 17 февруари 1997 г. относно статистиката на Общността ⁽⁴⁾.
- (14) Настоящият регламент гарантира пълно зачитане на правото на защита на личните данни, както е предвидено в член 8 от Хартата за основните права на Европейския съюз.
- (15) Предоставянето на поверителни статистически данни се урежда от правилата, установени в Регламент (ЕО) № 322/97 и в Регламент (Евратом, ЕИО) № 1588/90 на Съвета от 11 юни 1990 г. за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности ⁽⁵⁾.
- (16) Регламент (ЕО) № 831/2002 на Комисията от 17 май 2002 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността във връзка с достъпа до поверителни данни за научни цели ⁽⁶⁾ определи условията, съгласно които може да бъде даден достъп до поверителни данни, предоставяни на общностния орган.
- (17) Мерките, необходими за изпълнението на настоящия регламент, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. относно установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ⁽⁷⁾.
- (18) По-специално, на Комисията следва да се предоставят правомощия да извършва подбор и спецификация на въпросите, предмет на тази статистика, на тяхната характеристика в отговор на нуждите на политиката или на техническите нужди, разбивката на характеристиките, на периода на наблюдение и на крайните срокове за представяне на резултатите, изискванията за качество, включително необходимата точност и рамката на отчетите за качество. Тъй като тези мерки са от общ характер и са предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, включително чрез допълването му с нови несъществени елементи, те трябва да бъдат приети в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, предвидена в член 5а от Решение 1999/468/ЕО.

⁽¹⁾ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 2104/2002 на Комисията от 28 ноември 2002 г. за адаптиране на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета относно организацията на извадково изследване на работната сила в Общността и Регламент (ЕО) № 1575/2000 на Комисията за изпълнение на Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета, във връзка с използването на списъка на променливи за образованието и обучението и тяхната квалификация, която се използва за предаването на данни от 2003 г. нататък (ОВ L 324, 29.11.2002 г., стр. 14).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1983/2003 на Комисията от 7 ноември 2003 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно статистическите данни на Общността за доходите и условията на живот (EU-SILC), във връзка със списъка на целевите главни променливи (ОВ L 298, 17.11.2003 г., стр. 34).

⁽⁴⁾ ОВ L 52, 22.2.1997 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ ОВ L 151, 15.6.1990 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 322/97.

⁽⁶⁾ ОВ L 133, 18.5.2002 г., стр. 7. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1000/2007 (ОВ L 226, 30.8.2007 г., стр. 7).

⁽⁷⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23. Решение, изменено с Решение 2006/512/ЕО (ОВ L 200, 22.7.2006 г., стр. 11).

(19) Със Статистическия програмен комитет, създаден с Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета ⁽¹⁾ беше проведена консултация в съответствие с член 3 от посоченото решение,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

Настоящият регламент създава обща рамка за системното изготвяне на статистическата информация на Общността в областта на образованието и обучението през целия живот.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент:

- а) „статистика на Общността“ има значението съгласно определението в член 2, първо тире от Регламент (ЕО) № 322/97;
- б) „изготвяне на статистическа информация“ има значението съгласно определението в член 2, второ тире от Регламент (ЕО) № 322/97;
- в) „национални органи“ има значението съгласно определението в член 2, трето тире от Регламент (ЕО) № 322/97;
- г) „образование“ означава организирана и продължителна комуникация, предназначена да доведе до придобиването на знания ⁽²⁾;
- д) „обучение през целия живот“ означава всяка учебна дейност, предприета в течение на човешкия живот с цел подобряване на познанията, уменията и способностите от лична, гражданска, социална и/или свързана с трудовата дейност гледна точка ⁽³⁾;
- е) „микроданни“ означава индивидуални статистически записи;
- ж) „поверителни данни“ означава данни, които позволяват само непряко идентифициране на съответните статистически единици, в съответствие с Регламент (ЕО) № 322/97 и Регламент (Евратом, ЕИО) № 1588/90.

Член 3

Области

Настоящият регламент се прилага за изготвянето на статистическа информация в три области:

- а) област 1 обхваща статистическата информация относно образователните системи и системите за обучение;

⁽¹⁾ ОВ L 181, 28.6.1989 г., стр. 47.

⁽²⁾ Съгласно версията от 1997 г. на Международния стандартен класификатор на образованието (ISCED).

⁽³⁾ Резолюция на Съвета от 27 юни 2002 г. относно обучението през целия живот (ОВ С 163, 9.7.2002 г., стр. 1).

б) област 2 обхваща статистическата информация относно участието на възрастни лица в системите за обучение през целия живот;

в) област 3 обхваща друга статистическа информация относно образованието и обучението през целия живот, като статистическа информация за човешкия капитал, социалните и икономически ползи от образованието, които не са обхванати от области 1 и 2.

Изготвянето на статистическа информация в тези области се осъществява в съответствие с приложението.

Член 4

Статистически дейности

1. Изготвянето на статистическата информация на Общността в областта на образованието и обучението през целия живот се извършва чрез отделни статистически действия, както следва:

- а) редовно предоставяне на статистическа информация от държавите-членки относно образованието и обучението през целия живот в определените в области 1 и 2 срокове;
- б) използване на други статистически информационни системи и изследвания за предоставяне на допълнителни статистически променливи и показатели относно образованието и обучението през целия живот, съответстващи на област 3;
- в) развитие, подобряване и осъвременяване на стандартите и наръчните относно статистическите рамки, понятия и методи;
- г) подобряването на качеството на данните в контекста на рамката за качество следва да включва:
 - относимост,
 - точност,
 - навременност и точност във времето,
 - достъпност и яснота,
 - съпоставимост, и
 - съгласуваност.

Комисията взема предвид наличния капацитет в рамките на държавите-членки за събиране и обработка на данни и за развитие на концепциите и методите.

Където е уместно, ще се отдели специално внимание на регионалното измерение на събраните данни. Където е уместно, систематично се извършва разбивка на данните по пол.

2. Комисията (Евростат) следва да се стреми, когато е възможно, към сътрудничество с ИСЮ, ОИСР и други международни организации с оглед гарантиране на съпоставимостта на данните и избягване дублирането на усилия, по-специално по отношение на развитието и подобряването на статистическите концепции и методи и предоставянето на статистическа информация от държавите-членки.

3. Винаги когато се определят важни нови изисквания за данни или се установи недостатъчно добро качество на данните, и преди да се пристъпи към събиране на данни, Комисията (Евростат) започва пилотни проучвания, които да бъдат завършвани на доброволна основа от държавите-членки. Тези пилотни проучвания се провеждат с оглед оценка на това доколко е възможно събирането на съответните данни, като се вземат предвид ползите от наличието на данните спрямо разходите за тяхното събиране и тежестта за респондентите. Пилотните проучвания не водят задължително до съответни мерки за изпълнение.

Член 5

Предоставяне на микроданни за физически лица

При необходимост и с оглед на изготвянето на статистическата информация на Общността, държавите-членки предоставят на Комисията (Евростат) поверителните микроданни от извадковите изследвания в съответствие с разпоредбите за предоставяне на поверителни данни, установени в Регламент (ЕО) № 322/97 и Регламент (Евратом, ЕИО) № 1588/90. Държавите-членки гарантират, че предоставените данни не позволяват прякото идентифициране на статистически единици (физически лица).

Член 6

Мерки за изпълнение

1. Следните мерки, предназначени да изменят несъществени елементи на настоящия регламент, като го допълнят, включително мерките, насочени към отчитане на икономическите и технически промени, свързани със събирането, предоставянето и обработката на данни, се приемат в съответствие с процедурата по регулиране с контрол, посочена в член 7, параграф 3, с оглед да се гарантира предоставянето на данни с високо качество:

- а) подборът и спецификацията на въпросите, обхванати от областите и техните характеристики в отговор на нуждите на политиката или на техническите нужди;
- б) разбивката на характеристиките;
- в) периодът на наблюдение и крайните срокове за предоставяне на резултатите;
- г) изискванията за качество, включващи необходимата точност;

- д) рамката на отчетите за качество.

Ако тези мерки водят до изискване за значително разширяване на вече събрани данни или за събиране на нови данни или нови изследвания, решенията за изпълнение се основават на анализ на съотношението между разходите и ползите като част от подробен анализ на въздействията и последиците, като се отчита ползата от мерките, разходите за държавите-членки и тежестта за респондентите.

2. Мерките, посочени в параграф 1, отчитат следното:

- а) за всички области: потенциалната тежест за образователните институции и физическите лица;
- б) за всички области: резултатите от пилотните проучвания, посочени в член 4, параграф 3;
- в) за област 1: последните споразумения между ИСЮ, ОИСР и Комисията (Евростат) относно концепциите, определенията, формата на събиране на данни, обработката на данни, периферността и сроковете за предоставяне на резултати;
- г) за област 2: резултатите от пилотното изследване на образованието за възрастни, извършено между 2005 и 2007 г., както и нуждите на по-нататъшното развитие;
- д) за област 3: наличието, пригодността и правния контекст на съществуващите източници на данни за Общността след изчерпателно разглеждане на всички съществуващи източници на данни.

3. При необходимост се приемат ограничени дерогации и преходни периоди за една или повече държави-членки, въз основа на обективни причини, в съответствие с процедурата по регулиране, посочена в член 7, параграф 2.

Член 7

Комитет

1. Комисията се подпомага от Статистическия програмен комитет.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Срокът, предвиден в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, се определя на три месеца.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилагат член 5а, параграфи 1—4 и член 7 от Решение 1999/468/ЕО, като се вземат предвид разпоредбите на член 8 от него.

Член 8

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 23 април 2008 година.

За Европейския парламент
Председател
H.-G. PÖTTERING

За Съвета
Председател
J. LENARČIČ

ПРИЛОЖЕНИЕ

ОБЛАСТИ

Област 1: Образователни системи и системи на обучение

1. Цел

Целта на събирането на данни е да се предоставят съпоставими данни по ключови аспекти на образователните системи и системите на обучение, по-конкретно относно участие и завършването на образователните програми, както и разходите и вида на средствата, предназначени за образование и обучение.

2. Обхват

Събирането на данни обхваща всички национални образователни дейности независимо от собствеността или финансирането на съответните институции (били те обществени или частни, национални или чуждестранни) и от механизма за предоставяне на образование. Съответно обхвата на събирането на данни се разпростира до всички видове учаци и всички възрастови групи.

3. Обхванати въпроси

Събират се данни за:

- а) записването на студенти, включително характеристиките на студентите;
- б) новозаписани;
- в) завършващи и завършвания;
- г) разходи за образование;
- д) педагогически персонал;
- е) изучените чужди езици;
- ж) големина на класовете,

които позволяват изчисляването по показатели на вложените ресурси, процесите и резултатите от образователните системи и системите за обучение.

Подходящата информация (метаданни) се предоставя от държавите-членки, като тя описва особеностите на националните образователни системи и системи на обучение и тяхното съответствие с международните класификации, както и всякакви отклонения от спецификациите на изискваните данни и всякаква друга информация, която е от съществено значение за тълкуването на данни и събирането на съпоставими показатели.

4. Периодичност

Данните и метаданните се предоставят ежегодно, освен ако не е посочено друго, в рамките на сроковете, договорени между Комисията (Евростат) и националните органи, като се вземат предвид последните споразумения между ИСЮ, ОИСР и Комисията (Евростат).

Област 2: Участие на възрастни в обучението през целия живот

1. Цел

Целта на това изследване е да се предоставят съпоставими данни относно участието и неучастието на възрастни в обучението през целия живот.

2. Обхват

Статистическа единица е отделното лице, като обхваща най-малко възрастовия диапазон от населението от 25 до 64 години. В случай на събиране на информация чрез изследване, се избягват, доколкото е възможно, отговорите от името на трети лица.

3. Обхванати въпроси

Въпросите, обхванати от изследването, са:

- а) участие и неучастие в учебни дейности;
- б) отличителните черти на тези учебни дейности;
- в) информация относно посочените от респондентите умения;
- г) социално-демографска информация.

За участието в социални и културни дейности също се събират данни на доброволна основа като променливи с пояснителна цел, които са от полза за последващия анализ на профилите на участващите и неучастващите.

4. Източници на данни и размер на извадката

Източникът на данни е извадково изследване. Могат да бъдат използвани административни източници на данни, за да се намали тежестта за респондентите. Размерът на извадката се установява въз основа на изисквания за точност, които не изискват действителният размер на националната извадка да е по-голям от 5 000 лица, изчислени въз основа на обикновена произволна извадка. В рамките на тези граници за определени групи от населението се налага вземането предвид на специфични методи за съставяне на извадки.

5. Периодичност

Данните се събират на всеки пет години. Първата година на изпълнение е най-рано 2010 г.

Област 3: Друга статистическа информация в областта на образованието и обучението през целия живот

1. Цел

Целта на събирането на тези данни е да се предоставят съпоставими данни относно образованието и обучението през целия живот с оглед оказване на подкрепа на конкретни политики на равнище на Общността, които не са включени в области 1 и 2.

2. Обхват

Друга статистическа информация относно образованието и обучението през целия живот се отнася до следните аспекти:

- а) статистическата информация относно образованието и икономиката, изисквана на равнището на Общността за наблюдение на политиките относно образованието, научните изследвания, конкурентоспособността и растежа;
- б) статистическата информация относно образованието и трудовия пазар, изисквана на равнището на Общността за наблюдение на политиките по заетост;
- в) статистическата информация относно образованието и социалното включване, изисквана на равнището на Общността за наблюдение на политиките за борбата с бедността, социалното включване и интеграцията на мигрантите.

За аспектите, посочени по-горе, необходимите данни се събират от съществуващите източници на статистически данни на Общността.
